

Điều đó chứng tỏ a_n luôn chia hết cho n với mọi n nguyên dương.

b) Gọi r_n là số dư của b_n cho 2015 với $n = 1; 2; 3; \dots$

Trước tiên ta chứng minh (r_n) là một dãy tuần hoàn. Thật vậy: Ta có $b_{n+2} = b_{n+1} + b_n \Rightarrow r_{n+2} \equiv r_{n+1} + r_n \pmod{2015}$.

Vì có vô hạn các cặp $(r_1; r_2), (r_2; r_3), \dots, (r_n; r_{n+1})$ nhưng chỉ nhận hữu hạn giá trị khác nhau nên tồn tại ít nhất hai phần tử của dãy trùng nhau. Ta giả sử là $(r_m; r_{m+1}) = (r_{m+T}; r_{m+T+1})$ (với T là một số nguyên dương).

Ta chứng minh (r_n) tuần hoàn với chu kỳ T .

+) Ta có: $r_{m+2} \equiv r_{m+1} + r_m \pmod{2015}$; $r_{m+T+2} \equiv r_{m+T+1} + r_{m+T} \pmod{2015}$.

$$\Rightarrow r_{m+2} \equiv r_{m+T+2} \pmod{2015} \Rightarrow r_{m+2} = r_{m+T+2}.$$

Tiếp tục như vậy ta chứng minh được: $r_{m+k} = r_{m+T+k}$ với mọi $k \geq 0$. (1).

+) Ta có: $r_{m-1} \equiv r_{m+1} - r_m \pmod{2015}$; $r_{m+T-1} \equiv r_{m+T+1} - r_{m+T} \pmod{2015}$.

$$\Rightarrow r_{m-1} \equiv r_{m+T-1} \pmod{2015}.$$

$$\Rightarrow r_{m-1} = r_{m+T-1}.$$

Bằng quy nạp ta chứng minh được: $r_{m-k} = r_{m+T-k}$ với $k = 1; 2; 3; \dots; m-1$. (2).

Từ (1) và (2) suy ra $(r_n), n > 0$ là một dãy tuần hoàn.

Bổ sung vào dãy (b_n) phần tử $b_0 = 0$ thỏa mãn $b_0 + b_1 = b_2$ suy ra $r_0 = 0$.

Khi đó dãy (r_n) là dãy tuần hoàn bắt đầu từ phần tử đầu tiên $r_0 = 0$. Do đó tồn tại vô số phần tử trong dãy (r_n) bằng 0. Như vậy câu b) được chứng minh xong.

Bài 7. Cho dãy số (u_n) được xác định như sau: $u_0 = 0, u_1 = 1, u_{n+2} = 2u_{n+1} + u_n, n = 0, 1, 2, \dots$ Chứng minh rằng $2^{2014} \mid u_n$ khi và chỉ khi $2^{2014} \mid n$.

Hướng dẫn giải

Công thức tổng quát $u_n = \frac{1}{2\sqrt{2}} \left((1+\sqrt{2})^n - (1-\sqrt{2})^n \right)$.

$$\text{Đặt } (1+\sqrt{2})^n = a, (1-\sqrt{2})^n = b \Rightarrow ab = (-1)^n.$$

$$\text{Ta có } u_n = \frac{1}{2\sqrt{2}}(a-b), u_{2n} = \frac{1}{2\sqrt{2}}(a^2-b^2) = u_n(a+b).$$

Đặt $S_n = a + b = (1 + \sqrt{2})^n + (1 - \sqrt{2})^n$. Khi đó ta được dãy (S_n) được xác định như sau: $S_1 = 2$, $S_2 = 6$, $S_{n+2} = 2S_{n+1} - S_n$, $n = 1, 2, \dots$

Do $S_1 \equiv 2 \pmod{4}$, $S_2 \equiv 2 \pmod{4}$ nên bằng quy nạp ta được: $S_n \equiv 2 \pmod{4}$ hay $a + b \equiv 2 \pmod{4} \Rightarrow a + b = 2t, (t, 2) = 1$.

Do đó $u_{2n} = 2u_n, t, (t, 2) = 1$.

Giả sử $n = 2^k \cdot t, (t, 2) = 1 \Rightarrow u_n = u_{2^k \cdot t} = 2^k \cdot u_t \cdot A_k$, trong đó u_t, A_k đều lẻ.

Bài 8. Cho dãy số $(a_n): a_1 \in \mathbb{N}^*, a_{n+1} = a_n^3 + 2019, \forall n \in \mathbb{N}^*$. Chứng minh có nhiều nhất 1 số hạng của dãy là số chính phương.

Hướng dẫn giải

So sánh đồng dư của a_n, a_{n+1} và a_{n+2} theo modun 4 ta có (chú ý $2019 \equiv 3 \pmod{4}$).

a_n	0	1	2	3
a_{n+1}	3	0	3	2
a_{n+2}	2	3	2	3

Một số chính phương khi chia 4 có số dư là 0 hoặc 1.

Vì vậy từ số hạng thứ 3 trở đi, dãy không có số chính phương nào.

Nếu cả a_1 và a_2 đều chính phương, giả sử $a_1 = a^2, a_2 = b^2$,

suy ra $b^2 = a^6 + 2019 \Leftrightarrow (b - a^3)(b + a^3) = 2019$.

Hơn nữa khi phân tích 2019 thành tích chỉ có 2 cách $2019 = 1 \cdot 2019 = 3 \cdot 673$.

Trường hợp 1: $\begin{cases} b - a^3 = 1 \\ b + a^3 = 2019 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} b = 1010 \\ a^3 = 1009 \end{cases}$, vô lí do 1009 không là lập phương.

Trường hợp 2: $\begin{cases} b - a^3 = 3 \\ b + a^3 = 673 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} b = 338 \\ a^3 = 335 \end{cases}$, vô lí do 335 không là lập phương.

Vậy điều giả sử sai, nghĩa là dãy trên có nhiều nhất 1 số chính phương.

Bài 9. Cho dãy (u_n) thỏa mãn các điều kiện sau:
$$\begin{cases} u_n \in \mathbb{N} \\ u_{m+n} - u_m - u_n \in \{0; 1\} \\ u_2 = 0 \\ u_3 > 0 \\ u_{9999} = 3333 \end{cases} . \text{ Tìm } u_{2013} .$$

Hướng dẫn giải

Ta có : $u_{m+n} = u_m + u_n + \varepsilon$ ($\varepsilon \in \{0;1\}$).

Bằng quy nạp ta chứng minh được $u_{n_1+n_2+\dots+n_k} \geq u_{n_1} + u_{n_2} + \dots + u_{n_k}$, với mọi $n_1, n_2, \dots, n_k$.

Ta có: $u_2 \geq u_1 + u_1 \Rightarrow u_1 = 0$.

$u_3 = u_2 + u_1 + \varepsilon = 0 + \varepsilon \Rightarrow u_3 = 1$.

Ta chứng minh rằng nếu $n < 3333$ thì $u_{3n} = n$ (1).

Thật vậy:.

Với $n=1$ thì (1) đúng.

Ta có $u_{3n} \geq n.u_3 = n, \forall n$.

Giả sử, tồn tại $n_0 < 3333$, mà $u_{3n_0} > n_0 \Rightarrow u_{3(n_0+1)} = u_{3n_0+3} \geq u_{3n_0} + u_3 > n_0 + 1$, điều này chứng tỏ, với mọi $n \geq n_0$ thì $u_{3n} > n$. Điều này mâu thuẫn với $u_{9999} = 3333$.

Vậy, với $n < 3333$ thì $u_{3n} = n$.

Do đó $u_{2013} = 671$.

Bài 10. Cho dãy số x_n xác định bởi: $x_1 = 5; x_2 = \frac{17}{2}; x_{n+1} = \frac{1}{4}x_n \cdot x_{n-1}^2 - 2x_n - 4$. Tìm n chẵn thỏa mãn $n \in N^*$ và $[x_n] + 3$ là lập phương của 1 số tự nhiên.

Hướng dẫn giải

Nhận xét thấy :

$$x_1 = 2^{2^{1-1}+1} + \frac{4}{2^{2^{1-1}+1}}; x_2 = 2^{2^{2-1}+1} + \frac{4}{2^{2^{2-1}+1}};$$

Khi đó, giả sử : $x_n = 2^{2^{n-1}+1} + \frac{4}{2^{2^{n-1}+1}} \forall n \leq k; k \in N^*..$

Cần chứng minh: $x_{k+1} = 2^{2^k+1} + \frac{4}{2^{2^k+1}}$. (1) thật vậy ta có.

$$x_{k+1} = \frac{1}{4}x_k \cdot x_{k-1}^2 - 2x_k - 4 = \frac{1}{4} \left(2^{2^{k-1}+1} + \frac{4}{2^{2^{k-1}+1}} \right) \left(2^{2^{k-2}+1} + \frac{4}{2^{2^{k-2}+1}} \right)^2 - 2 \left(2^{2^{k-1}+1} + \frac{4}{2^{2^{k-1}+1}} \right) - 4.$$

$$= 2^{2^k+1} + \frac{4}{2^{2^k+1}} \text{ suy ra (1) đúng.}$$

$$\Rightarrow x_n = 2^{2^{n-1}+1} + \frac{4}{2^{2^{n-1}+1}} \forall n \in N^*$$

Khi đó $[x_n] + 3 = 2^{2^{n-1}+1} + 3$, giả sử tồn tại n chẵn để $[x_n] + 3$ là lập phương của 1 số tự nhiên:.

Khi đó $2^{2^{n-1}+1} + 3 = c^3$. Mặt khác n chẵn suy ra $n-1$ lẻ suy ra $2^{n-1} + 1 \equiv 3 \pmod{4}$ khi đó đặt.

$$2^{2^{n-1}+1} = 2^{3k} \Rightarrow 2^{3k} + 3 = c^3 \Rightarrow (c-2^k)(c^2 + c \cdot 2^k + 2^{2k}) = 3 \text{ mà } c^2 + c \cdot 2^k + 2^{2k} > c - 2^k \text{ nên:}$$

$c - 2^k = 1; c^2 + c \cdot 2^k + 2^{2k} = 3$ (2). Giải hệ (2) ta được hệ không có nghiệm nguyên với mọi $k > 0$ suy ra không tồn tại n chẵn.

Vậy không tồn tại n chẵn để $[x_n] + 3$ là lập phương của một số tự nhiên.

Bài 11. Cho dãy số (u_n) được xác định như sau: $u_0 = 0, u_1 = 1, u_{n+2} = 2u_{n+1} + u_n, n = 0, 1, 2, \dots$ Chứng minh rằng $2^{2014} \mid u_n$ khi và chỉ khi $2^{2014} \mid n$.

Hướng dẫn giải

Công thức tổng quát $u_n = \frac{1}{2\sqrt{2}} \left((1+\sqrt{2})^n - (1-\sqrt{2})^n \right)$.

Đặt $(1+\sqrt{2})^n = a, (1-\sqrt{2})^n = b \Rightarrow ab = (-1)^n$.

Ta có $u_n = \frac{1}{2\sqrt{2}}(a-b), u_{2n} = \frac{1}{2\sqrt{2}}(a^2-b^2) = u_n(a+b)$.

Đặt $S_n = a+b = (1+\sqrt{2})^n + (1-\sqrt{2})^n$. Khi đó ta được dãy (S_n) được xác định như sau:

$$S_1 = 2, S_2 = 6, S_{n+2} = 2S_{n+1} - S_n, n = 1, 2, \dots$$

Do $S_1 \equiv 2 \pmod{4}, S_2 \equiv 2 \pmod{4}$ nên bằng quy nạp ta được: $S_n \equiv 2 \pmod{4}$ hay $a+b \equiv 2 \pmod{4} \Rightarrow a+b = 2t, (t, 2) = 1$.

Do đó $u_{2n} = 2u_n \cdot t, (t, 2) = 1$.

Giả sử $n = 2^k \cdot t, (t, 2) = 1 \Rightarrow u_n = u_{2^k \cdot t} = 2^k \cdot u_t \cdot A_k$, trong đó u_t, A_k đều lẻ.

Từ đẳng thức này ta được $2^k \mid u_n$ khi và chỉ khi $2^k \mid n$.

Bài 12. Cho dãy số thực $\{x_n\}$ được xác định như sau: $\begin{cases} x_1 = 1 \\ x_{n+1} = x_n + \frac{1}{2x_n}, \forall n \geq 1 \end{cases}$. Chứng minh rằng:

$$[25x_{625}] = 625 \text{ (kí hiệu } [x] \text{ là phần nguyên của số thực } x \text{)}.$$

Hướng dẫn giải

Ta chứng minh rằng: $n \leq \sqrt{n} x_n < n + \frac{1}{8} H_n, \forall n \geq 1$, với $H_n = 1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n}$.

$x_{n+1}^2 = x_n^2 + \frac{1}{4x_n^2} + 1$, $x_1^2 = 1$ quy nạp $x_n^2 \geq n$. Với $n=1$ đúng giả sử đúng đến n . Tức là $x_n^2 \geq n$.

Từ đó suy ra.

$$x_{n+1}^2 \geq n+1 + \frac{1}{4x_n^2} > n+1 \Rightarrow \sqrt{nx_n} \geq n.$$

$$x_n^2 = x_{n-1}^2 + \frac{1}{4x_{n-1}^2} + 1 = \dots = x_1^2 + (n-1) + \sum_{k=1}^{n-1} \frac{1}{4x_k^2} \leq n + \frac{1}{4} \sum_{k=1}^{n-1} \frac{1}{k}$$

$$< n + \frac{1}{4} H_n < \left(n + \frac{1}{8\sqrt{n}} H_n \right)^2 \Rightarrow \sqrt{nx_n} \leq n + \frac{1}{8} H_n.$$

Việc tiếp theo ta chứng minh $H_{625} < 8$. Ta có BĐT $H_n \leq 1 + \ln n$ thật vậy.

Xét hàm số $f(x) = \ln(x+1) - \ln x - \frac{1}{x+1} = \ln\left(1 + \frac{1}{x}\right) - \frac{1}{x+1} \quad \forall x > 0$.

$f'(x) = -\frac{1}{x(x+1)} + \frac{1}{(x+1)^2} < 0, \forall x > 0$ hàm số $f(x)$ giảm trên khoảng.

$(0; +\infty) \Rightarrow f(x) > 0, \forall x > 0$, ta suy ra $\frac{1}{x+1} < \ln(x+1) - \ln x$ (*) áp dụng.

$$1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{625} < 1 + \ln 2 - \ln 1 + \ln 3 - \ln 2 + \dots + \ln 625 - \ln 624 = 1 + \ln 625 < 8.$$

Từ đó: $625 \leq \sqrt{625} x_{625} < 625 + \frac{1}{8} H_{625} < 626 \Rightarrow [25x_{625}] = 625$.